

Sygnatura akt: V GC 2215/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 01 lutego 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Robert Roliński

Protokolant: Paulina Frelicka

po rozpoznaniu w dniu 23.01.2018r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) S.A. z/s w L.**

przeciwko: **(...) S.A. z/s w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanej **(...) S.A. z/s w W.** na rzecz powódki **(...) S.A. z/s w L.** kwotę 2 232,45zł (dwa tysiące dwieście trzydzieści dwa złote czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 24.08.2017r. do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanej **(...) S.A. z/s w W.** na rzecz powódki **(...) S.A. z/s w L.** kwotę 1 029 zł (jeden tysiąc dwadzieścia dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 sierpnia 2016 roku powódka (...) S.A. z siedzibą w L. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 2.232,45 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki wskazał, iż w wyniku kolizji z dnia 22 czerwca 2017 roku uszkodzony został pojazd marki N. (...) o nr rej. (...) stanowiący współwłasność A. N. i M. N.. Pozwana jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy tej kolizji uznała swoją odpowiedzialność za szkodę i wypłaciła bezsporną część odszkodowania. W związku z uszkodzeniem pojazdu poszkodowani zostali zmuszeni do wynajęcia pojazdu zastępczego. Poszkodowani korzystali z pojazdu zastępczego przez 25 dni w okresie od dnia 24.06.2017 roku do dnia 19.07.2017 roku. (...) za wynajęcie pojazdu zastępczego zostały wystawione faktury VAT nr (...) z dnia 30.06.2017 roku na kwotę 996,30 złotych brutto oraz nr (...) z dnia 19.07.2017 roku na kwotę 3.154,95 złotych brutto. Kwoty wskazane na tych fakturach zostały wyliczone jako iloczyn dni korzystania przez poszkodowanych z pojazdu zastępczego oraz stawki najmu za dzień wynosząca 135 zł. netto. W dniu 19 lipca 2017 roku powódka nabyła w drodze cesji wierzytelność obejmującą odszkodowanie za szkodę wynikającą z konieczności najmu pojazdu zastępczego. Pozwana wypłaciła odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 1.918,80 złotych. Z decyzji pozwanej wynikało, że odszkodowanie wypłacono za 24 dni korzystania z pojazdu zastępczego oraz że pozwana przyjęła stawkę w wysokości 65 złotych netto za jeden dzień najmu pojazdu. Odszkodowanie wypłacone przez pozwaną z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego nie naprawiło w całości wynikającej stąd szkody.

(pozew k. 2-6 akt)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 11 września 2017r. Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w osobie Referendarza Sądowego, w sprawie o sygn. akt V GNC 3815/17, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, wniesionym w ustawowym terminie pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty. Podnosząc zarzut nie udowodnienia przez powoda, iż tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego przysługuje mu oprócz kwoty wypłaconej przez pozwaną jeszcze kwota wynikająca z pozwu, w związku z czym pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Ponadto pozwana wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pełnomocnik pozwanej wskazał, iż pozwana wypłaciła kwotę 1.918,80 złotych tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego uznając za uzasadniony czas używania pojazdu zastępczego przez okres 24 dni oraz weryfikując stawkę dobową najmu do kwoty 65 zł netto. Strony umowy najmu ustaliły stawkę za dzień najmu pojazdu zastępczego w wysokości 135,00 złotych netto. Zdaniem pozwanej stawka ta jest znacznie zawyżona. Poza tym pozwana zakwestionowała wskazany przez powódkę okres najmu pojazdu zastępczego.

Ponadto pełnomocnik pozwanej wskazał, iż pozwana informowała poszkodowanego o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego, a także o tym, iż w przypadku wynajmu takiego pojazdu poza pozwanym, pozwany dokona weryfikacji zastosowanej stawki za wynajem.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 36-38 akt)

W piśmie z dnia 28 listopada 2017r. pełnomocnik powódki podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny.

Powódka (...) S.A. z siedzibą w L. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie działalności związanej z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat. Pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wykonywania działalności ubezpieczeniowej i bezpośrednio z nią związanej.

(dowód: odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców KRS powódki k. 11-12 akt;

odpis aktualny z Rejestru Przedsiębiorców KRS pozwanej k. 9-10 akt)

W dniu 22.06.2017r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący współwłasność A. N. i M. N.. Pojazd sprawcy zdarzenia był ubezpieczony u pozwanej z tytułu odpowiedzialności cywilnej. Poszkodowani zgłosili szkodę pozwanej.

(okoliczność bezsporna)

W związku z zaistniałą kolizją i uszkodzeniem pojazdu, który był potrzebny poszkodowanej M. N. do użytku w życiu codziennym, w tym dojazdach do pracy. Poszkodowana A. N. w dniu 24.06.2017r. zawarł z powódką umowę najmu pojazdu zastępczego, poszkodowana wynajęła pojazd od powódki bowiem nie musiała ponosić żadnych kosztów najmu pojazdu, w tym nie musiała wpłacać kaucji. W ramach zawartej umowy poszkodowana otrzymała pojazd zastępczy marki T. (...). Strony umowy uzgodniły czynsz najmu za każdą rozpoczętą dobę na kwotę 135 zł netto. Powyższa umowa została przedłużana w dniu 30.06.2017r., 01.07.2017r., 08.07.2017r. i 15.07.2017r. Pojazd zastępczy został zwrócony w dniu 19.07.2017r. Poszkodowana zwróciła pojazd po dokonaniu naprawy pojazdu, a przy tym przed wypłatą odszkodowania przez pozwaną. W okresie najmu pojazdu zastępczego poszkodowane nie miały możliwości finansowych, aby zakupić inny pojazd.

(dowód: umowy najmu samochodu zastępczego k. 19-24 akt;

zeznania świadka A. N. e-protokół z dnia 23.01.2018r.

00:05:41 do 00:10:30 min;

zeznania świadka M. N. e-protokół z dnia 23.01.2018r.

00:14:28 do 00:21:18 min)

Poszkodowane nie otrzymały od pozwanej oferty wynajęcia pojazdu zastępczego.

(dowód: zeznania świadka A. N. e-protokół z dnia 23.01.2018r.

00:05:41 do 00:10:30 min;

zeznania świadka M. N. e-protokół z dnia 23.01.2018r.

00:14:28 do 00:21:18 min)

W dniu 30.06.2017r. powódka wystawiła poszkodowanej A. N. fakturę VAT nr (...) na kwotę 996,30 złotych brutto z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia 24.06.2017r. do dnia 30.06.2017r. oraz w dniu 19.07.2017r. nr (...) na kwotę 3.154,95 złotych brutto z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia 30.06.2017r. do dnia 19.07.2017r. tytułem czynszu za wynajem samochodu zastępczego. W dniu 19.07.2017r. powódka podpisała z poszkodowanymi A. N. i M. N. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której na powódkę przeniesione zostało prawo do odszkodowania, tytułem pokrycia pełnych kosztów najmu pojazdu zastępczego.

(dowód: faktury k. 15-16 akt;

umowy cesji wierzytelności k. 17, 18 akt)

Powódka zgłosiła pozwanej roszczenie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w dniu 24 lipca 2017r. Decyzją z 12 lipca 2017r. pozwana poinformowała poszkodowaną o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitą i przyznała poszkodowanej kwotę 3.200 zł. Przy czym pozwana poinformowała poszkodowaną, iż kwota 3.200 zł. zostanie jej wypłacona w dniu 27 lipca 2017r. Z kolei decyzją z dnia 04.08.2017r. pozwana przyznała odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego w kwocie 1.918,80 zł. uznając ze wskazanego na fakturze okresu najmu pojazdu zastępczego jedynie 24 dni. Ponadto pozwana zweryfikowała stawkę dobową najmu pojazdu zastępczego do kwoty 65 zł. netto.

(dowód: decyzja k. 73 akt;

decyzja k. 13 akt;

pismo k. 58 akt;

korrespondencja mailowa k. 14 akt;

akta szkody k.43-104 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów. Dokumenty te, w ocenie Sądu nie budzą wątpliwości co do ich rzetelności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, albowiem ich treść i autentyczność nie była przez strony kwestionowana, a w toku postępowania nie pojawiły się żadne okoliczności rzutujące na ich autentyczność.

Sąd jakkolwiek dopuścił dowód z wydruku ze strony internetowej k. 39-40 akt, to jednakże nie poczynił na jego podstawie ustaleń faktycznych bowiem okoliczności wskazane w rubryce klauzule informacyjne nie znalazły potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Ponadto sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zeznania świadków A. N. i M. N. bowiem w sposób logiczny, spójny i rzeczowy uzupełniły materiał dowodowy oparty na dokumentach.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której zawarta została umowa ubezpieczenia. Powyższy przepis stanowi podstawę odpowiedzialności strony pozwanej za skutki kolizji w której uczestniczył pojazd uszkodzonych. Warunki odpowiedzialności pozwanego jako zakładu ubezpieczeń za szkodę spowodowaną przez ubezpieczonego przez niego posiadacza pojazdu mechanicznego określa ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 392 z późn. zm.). W myśl art. 34 cytowanej wyżej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym (art. 36 w/w ustawy). Przy czym skoro doszło do zderzenia się dwóch pojazdów mechanicznych to podstawę odpowiedzialności stanowi art. 415 k.c., bowiem jak to wynika z art. 436§2 k.c. obowiązek naprawienia szkody związany jest z winą sprawcy.

Z prezentowanego stanowiska pozwanego wynika, że nie kwestionuje ona swojej odpowiedzialności co do zasady bowiem w toku postępowania likwidacyjnego uznał roszczenie powoda za usprawiedliwione w części wypłacając kwotę 1.918,80 zł. Sporny był natomiast okres najmu pojazdu zastępczego powyżej 24 dni oraz stawka najmu pojazdu zastępczego powyżej kwoty 65 zł. netto za dobę.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego wyznaczona jest - zarówno co do zasady, jak i co do granic - przez odpowiedzialność tego posiadacza lub kierowcy. Podstawową zatem przesłanką decydującą o zasadności roszczeń uszkodzonego w analizowanym przypadku jest wykazanie, że w majątku uszkodzonego na skutek kolizji doszło do uszczerbku podlegającego naprawieniu w drodze zapłaty określonej sumy pieniężnej przez zakład ubezpieczeń na podstawie art. 361 k.c. w zw. z art. 363 k.c. Zgodnie z brzmieniem art. 361 § 2 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy naprawienie szkody obejmuje straty, które uszkodzony poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Jak stanowi art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru uszkodzonego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie uszkodzonego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Dyspozycja art. 361 § 2 k.c. wyznacza zakres obowiązku odszkodowawczego, stanowiąc, że naprawieniu podlegają poniesione straty i utracone korzyści, a więc określa regułę pełnego odszkodowania w granicach szkody prawnie relewantnej. Przez sformułowanie „w powyższych granicach” ustawodawca odwołuje się bowiem do unormowania związku przyczynowego. W tych granicach podmiot odpowiedzialny jest do naprawienia szkody ustalonej metodą dyferencyjną. Podstawę obliczenia utraconych korzyści stanowić powinna różnica między stanem majątku osoby uszkodzonej, który rzeczywiście istnieje po nastąpieniu zdarzenia wywołującego szkodę, a hipotetycznym stanem majątku, pomyślanym jako taki stan, który urzeczywistniłby się, gdyby zdarzenie wywołujące szkodę nie nastąpiło. W przypadku, gdy na skutek pozbawienia możliwości korzystania z rzeczy uszkodzonej uszkodzony korzysta odpłatnie z usługi mającej na celu wyrównanie tego uszczerbku, koszt zakupu towaru lub usługi stanowi szkodę podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela sprawcy szkody.

Zgodnie z zasadą pełnej rekompensaty szkody uszkodzony jest uprawniony do żądania od ubezpieczyciela odszkodowania obejmującego straty, które poniósł, i korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Skoro skutkiem wypadku komunikacyjnego z udziałem uszkodzonego jest uszkodzenie pojazdu

mechanicznego uniemożliwiającego poszkodowanemu korzystanie z niego, uszczerbkiem w jego majątku są koszty najmu pojazdu zastępczego. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 6 stycznia 1999 r. (II CKN 109/98) legalis nr 222489, Sąd Najwyższy stwierdził, iż między faktem uszkodzenia w wyniku wypadku samochodu używanego przez poszkodowanego a faktem wynajęcia przez poszkodowanego innego samochodu i poniesienia kosztów z tego tytułu istnieje normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 k.c. Odnosząc się do kwestii związku przyczynowego, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 maja 2000 r. (III CKN 810/98) Legalis nr 315818, wskazał, że odpowiedzialność dłużnika dotyczy tylko skutków typowych. Typowy jest skutek, jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. W praktyce sądowej przyjmuje się, że ponoszenie kosztów najmu pojazdu zastępczego pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 2 lipca 2004 r. (II CK 412/03) Legalis nr 66096 oraz wyrok Sadu Najwyższego z dnia 5 listopada 2004r. (II CK 494/03) Legalis nr 67722.

Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia lub uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek uszkodzenia. (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004 r. w sprawie IV CK 672/03 Legalis nr 277761). Termin wydatków koniecznych oznacza przy tym wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W przedmiocie uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego, którego koszt powinien być refundowany w ramach odpowiedzialności ubezpieczyciela wynikającej z umowy obowiązkowej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. (III CZP 76/13, OSNC 2014 nr 9, poz. 85, str. 9) podnosząc, że - Odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita).

Czyniąc ustalenia odnośnie czasu najmu pojazdu pozostającego w adekwatnym związku przyczynowy ze zderzeniem pojazdów, należy mieć na uwadze możności nabycia nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego przez konkretnego poszkodowanego z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy (dysponowanie odpowiednimi środkami finansowymi, możliwością zagospodarowania wraku, wiedzą o rynku motoryzacyjnym, dostępnością na rynku pojazdów odpowiadających stanem pojazdowi uszkodzonemu, etc.). Przyjęcie poglądu przeciwnego wiązałoby się zatem z przerzuceniem ciężaru naprawienia szkody na poszkodowanego. Zauważyć bowiem należy, że powszechnie przyjęte jest nauce i praktyce prawa cywilnego, ustalanie wysokości szkody metodą deferencyjną, tj. poprzez porównanie majątku poszkodowanego sprzed i po zdarzeniu wywołującym szkodę. Oznacza to, że abstrahowanie od zdolności finansowych poszkodowanego i oczekiwanie na substytuowanie uszkodzonej rzeczy bez wypłaty odszkodowania przez sprawcę szkody lub ubezpieczyciela, wiązałoby się z wymaganiem, by poszkodowany nakładem własnych sił i środków powiększał swój majątek, wyrównując jego stan do daty sprzed szkody.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego i w orzecznictwie sądów powszechnych dominującym stanowiskiem było, że okres celowego i ekonomicznie uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego w przypadku szkody całkowitej w pojeździe obejmuje okres od dnia wynajęcia pojazdu zastępczego do dnia, w którym poszkodowany mógł

nabyć analogiczny pojazd, ale nie później niż do dnia otrzymania świadczenia odszkodowawczego za szkodę całkowitą w pojeździe. Takie stanowisko zaprezentował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 r. (sygn. akt IV CK 672/03). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego wyroku wskazał, że „że postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym, że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem, w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania”. Mając na uwadze powyższe skoro poszkodowany zakończył najem przed dniem wypłaty odszkodowania, w sytuacji gdy pomimo zakwalifikowania szkody jako całkowitej dokonał naprawy pojazdu także przed dniem wypłaty odszkodowania, to nie ulega wątpliwości, iż okres w którym najmował pojazd zastępczy jest okresem celowego i ekonomicznie uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego. Z kolei zwrot pojazdu zastępczego przed otrzymaniem odszkodowania należy poczytać za zachowanie poszkodowanych przyczyniające się do zmniejszenia rozmiarów powstałej szkody.

W tym miejscu należy wskazać, iż pozwana nie wykazała, iż okres naprawy pojazdu poszkodowanych nie był okresem uzasadnionym, co też wymagałoby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, którego to wniosku dowodowego strona pozwana nie zgłosiła w toku niniejszego postępowania.

W kontekście kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, Sąd Najwyższy wskazał, że odszkodowanie przysługuje od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu, obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Ze względu na podobieństwo zastosowanego kryterium, zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zasadne jest uwzględnienie sposobu i zasad ustalenia wysokości odszkodowania, również w sprawach o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego. W orzecznictwie wskazywano, że kosztami ekonomicznie uzasadnionymi są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się warsztat dokonujący naprawy. Nie ma przy tym znaczenia, że ceny te odbiegają od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług występujących na rynku. Jeśli nie kwestionuje się prawa poszkodowanego do wyboru przez niego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane przez ten warsztat naprawczy. Jak już wskazano wyżej, te same zasady można przyjąć dla określenia wysokości stawek za najem pojazdu zastępczego. Poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwać firmy, która wynajmuje pojazdy najtaniej.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwaną zarzutu, iż poszkodowany przyczynił się do zwiększenia rozmiaru szkody bowiem mając możliwość wynajęcia pojazdu od firmy współpracującej z pozwaną za stawkę dobową wynosząca 65 zł. netto zdecydował się na wynajęcie pojazdu zastępczego od powódki za kwotę 135 netto należy wskazać, iż w świetle okoliczności faktycznych sprawy zarzut ten jest bezzasadny bowiem poszkodowane wyjaśniły będąc słuchane na rozprawie, iż nie zostały o tym poinformowane przez pozwaną.

Pozwana w treści sprzeciwu powołała się na okoliczność, iż informowała poszkodowanego o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanej. Jednakże pozwana nie wykazała, iż poszkodowane otrzymały konkretną ofertę wynajmu pojazdu zastępczego, w aktach szkody znajduje się jedynie ogólna informacja notabene nie podpisana, z której wynika, że pozwana oferuje pomoc w organizacji wynajmu pojazdu zastępczego. Zakładając, iż poszkodowane zostały poinformowane o powyższym to była to tylko informacja, a nie konkretna oferta najmu pojazdu zastępczego. W tym miejscu należy wskazać, iż jak zgodnie zeznały poszkodowane nie otrzymały od pozwanej oferty wynajęcia pojazdu zastępczego.

Zgodnie z wynikającą z art. 6 k.c. regułą rozłożenia ciężaru dowodu pozwany powinien udowodnić okoliczności niweczące prawo na którego istnienie powołuje się powód lub uniemożliwiające jego powstanie.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.11.1997 r. I PKN 375/97 OSNP 1998/18/537). Zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. inicjatywa dowodowa spoczywa w rękach strony, a nie zaś Sądu i pouczenie w zakresie konkretnych dowodów nie jest obowiązkiem Sądu.” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.10.2000 r. II UKN 33/00 OSNP 2002/10/251); „Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17.12.1996 r. I CKU 45/96 OSNC 1997/6-7/76).

Na stronach spoczywa więc ciężar udowodnienia wskazywanych przez siebie faktów. Ta strona, która twierdzi, że określony fakt miał miejsce obowiązana jest zgłosić dowód lub dowody wykazujące jego istnienie. Ciężar udowodnienia faktu należy zatem roznieść z jednej strony jako obciążenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.11.2007r., II CSK 239/07, niepubl.). Pozwana temu obowiązkowi nie podołała.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że stawka najmu za którą powódka wynajęła pojazd została uzgodniona pomiędzy stronami umowy najmu na kwotę 135 zł. netto za dobę, co też wynika z dołączonych do pozwu umów najmu jak i faktur VAT.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej jakoby przyjęta przez strony umowy najmu stawka była zawyżona, należy wskazać, iż na rynku nie istnieją średnie ceny najmu pojazdu. Strony nie zawierają umowy po cenach średnich. Na rynku występują ceny najwyższe i najniższe, a także ceny pośrednie między nimi. Nie można odnosić treści zawartej przez strony umowy najmu ani do cen najniższych, ani średnich. Ponadto należy mieć na uwadze, iż w sytuacji, gdy nie jest kwestionowany fakt prowadzenia przez wynajmującego działalności w zakresie najmu pojazdów zastępczych, to stosowane przez niego stawki mieszczą się w stawkach rynkowych, ponieważ są jednymi z tych, które występują na rynku. Skoro powódka przedstawiła rachunek w postaci faktur VAT za wynajem pojazdu zastępczego, a autentyczność dokumentów nie była kwestionowana przez zakład ubezpieczeń, to ubezpieczyciel sprawcy szkody ma obowiązek kwotę wydatkowaną na najem pojazdu zastępczego zwrócić. Dopiero wykazanie, iż poszkodowany świadomie lub przez niedbalstwo zapłacił kwotę wyższą, niż powinien, mogłoby zwolnić ubezpieczyciela z odpowiedzialności za tę nadwyżkę. Tak też trafnie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 kwietnia 2002 r. (I CKN 1466/99) Legalis nr 55215, zgodnie z którym możliwe jest przypisanie ubezpieczonemu naruszenia wynikającego z art. 354 § 2 k.c. obowiązku współpracy z dłużnikiem, jeżeli świadomie lub przez niedbalstwo kupił części droższe. Tę zasadę w ocenie Sądu należy odnieść również do kosztów najmu pojazdu zastępczego. Możliwość przerzucenia ciężaru dowodu przez zastosowanie domniemań faktycznych dopuścił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 kwietnia 1986 r. (I CR 34/86) Legalis nr 25272. Ubezpieczyciel, negując prawdziwość danych zawartych w fakturze potwierdzającej najem pojazdu zastępczego, powinien zakwestionować autentyczność dokumentu, przeprowadzając postępowanie dowodowe dotyczące okoliczności sporządzenia dokumentu stanowiącego fakturę VAT. W niniejszej sprawie pozwana nie wykazała powyższych okoliczności. Nie wykazała również, iż zastosowana stawka nie jest stawką rynkową.

W ocenie Sądu, w sytuacji, gdy pozwany kwestionował wysokość dochodzonego odszkodowania, twierdząc, że stawka zastosowana przez powoda jest stawką zawyżoną, to na nim spoczywał ciężar dowodu zgodnie z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. (por. E. Bronowicka, Najem pojazdu zastępczego – uwagi o sposobie ustalania stawek rynkowych czynszu najmu oraz K. Markiewicz, Kilka uwag w związku z postępowaniami o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczych, *Kwartalnik SSP Iustitia*, Nr 1/2014, Dodatek – Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego – materiały z konferencji).

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego należy uznać, że poszkodowane nie naruszyły dyspozycji art. 354 § 2 k.c., jako przepisu ogólnego, jak i przepisów szczególnych, tj. art. 16 ust. 1 pkt. 2, ust. 2 pkt. 2 i ust. 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Należy mieć w tym względzie na uwadze, że zgodnie z art. 17 tejże ustawy, pozwany jako ubezpieczyciel mógłby ograniczyć swoją odpowiedzialność z tytułu naruszenia przez poszkodowanego obowiązków opisanych w art. 16 tylko wtedy, gdy to niedopełnienie obowiązków miało charakter umyślny lub rażącego niedbalstwa i ciężar udowodnienia tych faktów spoczywa na zakładzie ubezpieczeń (art. 17). Pozwana zaistnienia takich okoliczności pomniejszających jej odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu najmu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego w rozpoznawanej sprawie nie wykazała.

Reasumując, w ocenie sądu powódka wykazała zasadność, celowość i wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego. Z kolei mając na uwadze, iż łączny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 4.151,25 zł., natomiast pozwana tytułem

odszkodowania wypłaciła z tego tytułu kwotę 1.918,80 zł., to w celu naprawienia szkody w pełnej wysokości pozwana powinna zapłacić powódce kwotę 2.232,45 zł., co też mając na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia opóźnienia w zapłacie ustalonego świadczenia odszkodowawczego Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 476 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 392 z późn. zm.). Powódka zgłosiła pozwanej roszczenie z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego w dniu 24.07.2017r. (k. 14 akt)

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c. Stosownie do w/w przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powołany przepis ustanawia dwie zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę orzekania o zwrocie kosztów niezbędnych i celowych. Przepisy art. 98 § 2 i 3 k.p.c. statuuja niezbędne koszty procesu, i tak stosownie do § 3 do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa w sądzie. Kosztami postępowania sąd obciążył pozwaną jako stronę, która przegrała proces i zasądził ich zwrot od pozwanej na rzecz powódki w całości. W niniejszej sprawie koszty postępowania po stronie powodowej wyniosły 1.029 zł. i złożyły się na nie: opłata sądowa od pozwu w kwocie 112 zł., wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 900 zł., ustalone w oparciu o § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. (Dz.U.2015.1800 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.